

Sistema di **Qualità**
per la Certificazione degli
Apprendimenti Esperienziali

Cooperating to improve **quality in validation** of non formal and
informal learning in Europe.

Ci vuole cooperazione per migliorare **la qualità della
validazione** degli apprendimenti esperienziali in Europa.

Coopérer pour améliorer **la qualité de la validation** des
apprentissages non formels et informels en Europe.

Cooperación para mejorar **la calidad en la validación** de la
educación no formal e informal en Europa

Cooperació per millorar **la qualitat en la validació** de l'educació no
formal i informal a Europa.

Special thanks to:

All the partners, experts and stakeholders who contributed to SiQuCAE.

Produced by:

EVTA, SCF

Technical editing:

EVTA, SCF

LLP-LdV-TOI-11-IT-632

This publication is produced with subsidy from the European Commission's Education and culture DG. This publication reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

“Validation of non-formal and informal learning becomes important if we want to enhancing employability and mobility, as well as increasing motivation for lifelong learning provide access”

At a time when the European Union is confronted with a serious economic crisis which has caused a surge in unemployment, especially among young people, and in the context of an ageing population, the validation of relevant knowledge, skills and competences has an even more valuable contribution to make in improving the functioning of the labour market, in promoting mobility and in enhancing competitiveness and economic growth.

(*Council Recommendation of 20 December 2012 on the validation of non-formal and informal learning- 2012/C 398/01*).

“La validazione degli apprendimenti esperienziali diventa importante se vogliamo migliorare l’occupabilità e la mobilità, nonchè accrescere la motivazione per l’apprendimento permanente”

Nel contesto dell'attuale grave crisi economica cui l'Unione europea deve far fronte e del conseguente aumento della disoccupazione, in particolare tra i giovani, e in un'epoca di invecchiamento demografico, la convalida di tutte le conoscenze, abilità e competenze utili può fornire un contributo ancora più valido al miglioramento del funzionamento del mercato del lavoro, alla promozione della mobilità e al rafforzamento della competitività e della crescita economica.

(*Raccomandazione del Consiglio del 20 dicembre 2012 sulla convalida dell'apprendimento non formale e informale- 2012/C 398/01*).

SiQuCAE

Sistema di Qualità
per la Certificazione degli
Apprendimenti Esperienziali

“La validation des acquis des apprentissages non formels et informels devient importante si nous voulons faire en sorte que tous aient accès à tous les niveaux d’enseignement”

À l'heure où l'Union européenne est confrontée à une grave crise économique qui a fait fortement grimper le chômage, en particulier chez les jeunes, et compte tenu du vieillissement de la population, la validation des savoirs, des aptitudes et des compétences utiles peut contribuer de façon encore plus importante à l'amélioration du fonctionnement du marché du travail, à la promotion de la mobilité et à la stimulation de la compétitivité et de la croissance économique.

(Recommandation du Conseil du 20 décembre 2012 relative à la validation de l'apprentissage non formel et informel - 2012/C 398/01).

“La validación de la educación no formal e informal es de suma importancia si queremos mejorar la capacidad de empleo y la movilidad, así como para aumentar la motivación para aprender toda la vida”

En un momento en que la Unión Europea se enfrenta a una grave crisis económica que ha dado pie a un incremento del desempleo, especialmente entre los jóvenes, y en el contexto de una población que envejece, la validación de conocimientos, capacidades y competencias pertinentes supone una contribución tanto más valiosa a la mejora en el funcionamiento del mercado laboral, el fomento de la movilidad y el refuerzo de la competitividad y el crecimiento económico.

(Recomendación del Consejo de 20 de diciembre de 2012 sobre la validación del aprendizaje no formal e informal- 2012/C 398/01).

“La validació de l'educació no formal i informal és d'una importància cabdal si volem millorar la capacitat d'ocupació i la mobilitat, així com per augmentar la motivació per aprendre al llarg de la vida.”

En un moment en què la Unió Europea s'enfronta a una greu crisi econòmica que ha propiciat un augment de l'atur, especialment entre els joves, i en el context d'un envelliment de la població, la validació de coneixements, capacitats i competències pertinents suposa una contribució especialment valuosa a la millora del funcionament del mercat del treball, el foment de la mobilitat i el reforç de la competitivitat i el creixement econòmic.

(Recomanació del Consell de 20 de desembre de 2012 sobre la validació de l'aprenentatge no formal i informal – 2012/C 398/01)

SiQuCAE:

increasing access of citizens to validation and certification, thus promoting human capital and local development, through more efficient and effective quality assurance and governance systems.

SiQuCAE:

accrescere l'accesso dei cittadini e delle cittadine ai servizi di convalida e certificazione delle competenze, promuovendo in tal modo il capitale umano e lo sviluppo del territorio, attraverso sistemi di qualità e di governance più efficaci ed efficienti.

SiQuCAE:

augmenter l'accès des citoyens et des citoyennes à la validation et à la certification des compétences, en promouvant ainsi le capital humain et le développement local, grâce à des systèmes de qualité et de gouvernance plus efficaces et efficients.

SiQuCAE:

aumentar el acceso de los ciudadanos a los servicios de validación y certificación de competencias para la promoción del capital humano y el desarrollo de la comunidad a través de sistemas más eficaces y eficientes de calidad y de gestión.

SiQuCAE:

Facilitar l'accés dels ciutadans als serveis de validació i certificació de competències per a la promoció del capital humà i el desenvolupament de la comunitat a través de sistemes més eficaços i eficients de qualitat i gestió.

SiQuCAE has developed a check list of implementation strategies, procedures and indicators concerning validation and certification of non-formal and informal learning based on the descriptors included in the EQARF Recommendation of June 2009, making suggestions to help project partners and providers to assess clearly and consistently whether the measures necessary for improving the quality of their validation and certification systems have been implemented and whether they need to be reviewed. Descriptors are divided into the 4 stages of the quality cycle: planning, implementation, assessment and review.

Partners have recognized the importance of such a tool to have as broad a view as possible, which helps focus one's attention on strategic dimensions at a European level, but also to determine weaknesses or potential omissions to take action on (review).

A partire dai descrittori della Raccomandazione EQARF del giugno 2009, il progetto SiQuCAE ha elaborato una check list delle modalità attuative -strategie, procedure, indicatori- riferite alla validazione delle competenze acquisite in contesti non formali ed informali. Tale documento suggerisce ai Partner di progetto come valutare in modo chiaro e coerente se sono state attuate le misure necessarie per migliorare la qualità dei loro sistemi di validazione e certificazione e se sono necessari interventi di revisione. I descrittori sono articolati nelle 4 fasi del ciclo della qualità: progettazione, implementazione, valutazione e revisione.

Le projet SiQuCAE a mis au point une check list de la mise en œuvre des stratégies, des procédures et des indicateurs concernant la validation et la certification des apprentissages non formels et informels basée sur les descripteurs figurant dans la recommandation EQARF de Juin 2009. Cette recommandation faisait des suggestions pour aider les Partenaires du projet à vérifier de façon claire et cohérente si les mesures nécessaires pour améliorer la qualité de leur systèmes de validation et de certification ont été appliquées et si elles doivent être ré-examinées. Les descripteurs sont répartis dans les 4 étapes du cycle de la qualité: planification, mise en œuvre, évaluation et correction.

THE QUALITY CYCLE

of the European Quality Assurance Reference
Framework for Vocational Education and Training

Les partenaires ont reconnu l'importance d'un tel outil pour avoir une vue aussi large que possible, ce qui aide à centrer l'attention sur des dimensions stratégiques au niveau européen, mais aussi à identifier les faiblesses ou les éventuelles manques pour y intervenir (réexamen).

SiQuCAE ha desarrollado una serie de estrategias de puesta en marcha, procedimientos e indicadores relacionados con la validación y la certificación de la educación no formal e informal, basada en los descriptores incluidos en la recomendación EQARF de junio de 2009, que incluye sugerencias para ayudar a los socios a valorar de forma clara y consistente si las medidas necesarias para mejorar la calidad de sus sistemas de validación y certificación han sido puestas en marcha o si es necesaria una revisión. Los descriptores se dividen en las 4 fases del ciclo de calidad: planificación, puesta en marcha, evaluación y revisión.

Los socios han detectado la importancia de una herramienta como esta para tener una visión tan amplia como sea posible, que ayude a centrar la atención no solo en las dimensiones estratégicas a un nivel europeo, sino también para determinar las debilidades y omisiones potenciales, y poder actuar en consecuencia.

SiQuCAE ha desenvolupat una sèrie d'estratègies de posada en marxa, procediments i indicadors relacionats amb la validació i la certificació de l'educació no formal i informal, basada en els descriptors inclosos en la recomanació EQARF de juny de 2009, que fa suggeriments per tal d'ajudar els socis a valorar de forma clara i consistent si les mesures necessàries per millorar la qualitat dels seus sistemes de validació i certificació han estat posades en marxa o si hi cal una revisió. Els descriptors es divideixen en les 4 fases del cicle de qualitat: planificació, posada en marxa, evaluació i revisió.

Els socis s'han adonat de la importància d'una eina així per tal de tenir una visió tan àmplia com sigui possible, que ajudi a centrar l'atenció no només en les dimensions estratègiques a un nivell europeu, sinó també per determinar les febleses o omissions potencials, i poder actuar en conseqüència.

Main outcomes and products of SiQuCAE

Principali risultati e prodotti di SiQuCAE

A Quality Label of VAE accompaniment in France, including all the necessary supporting documentation for its management: quality reference framework, self-diagnosis chart for centres, framework for the development of a quality manual for providers, guide for the auditors and the label committee.

The SiQuCAE project has allowed to engineer and develop as well as to test and finally determine a model of inter-institutional management and economic sustainability for the future.

A Quality Assurance system for the Advisory Service and recognition processes in Catalonia, including: a protocol to be followed by the advisors in order to develop the seven-stages procedure to complete the advisory service; all documents included in the personal advisory report (the advisor's recommendations, the training and professional pathway and the career dossier) that will be delivered to the user have been designed and disseminated; two questionnaires of satisfaction to be filled by the users.

A draft model of Quality Assurance of validation of non-formal and informal learning, at the system level, in the Veneto Region. This

is based on the *governance* model defined by the Region

In Francia è stato sviluppato un *Marchio di Qualità dell'accompagnamento alla VAE*, inclusa la documentazione di supporto necessaria alla sua gestione: quadro di riferimento qualità; griglia di auto-diagnosi per i centri; quadro per lo sviluppo del manuale della qualità; guida per gli auditor ed il Comitato del marchio. Il progetto *SiQuCAE* ha consentito non solo la parte di ingegneria e sviluppo, ma anche la sperimentazione ed,

infine, la definizione del modello di gestione inter-istituzionale e sostenibilità economica per il futuro.

Il Governo della Catalogna ha elaborato il *Sistema di Assicurazione della Qualità del proprio nuovo Servizio di Consulenza* per l'accesso alla certificazione che comprende: un protocollo per i consulenti per implementare la

procedura in sette fasi del servizio di consulenza; tutti i documenti inclusi nel rapporto individuale di consulenza (raccomandazioni del consulente, progetto formativo e professionale, dossier professionale) da consegnarsi al/alla candidato/a; due questionari di soddisfazione da compilarsi a cura dei/delle candidati/e.

La Direzione Lavoro della Regione Veneto ha strutturato un'ipotesi di Modello di Assicurazione della Qualità del sistema di validazione delle competenze acquisite in contesti non formali ed informali basato sul proprio modello di *governance*.

d'autodiagnostic pour les centres d'accompagnement, document de réponse au cahier de charge du Label, guide pour les auditeurs et le comité de labellisation. Le projet *SiQuCAE* a permis l'ingénierie et le développement ainsi que l'expérimentation du Label afin de déterminer un modèle de portage interinstitutionnel et un plan économique pour l'avenir.

Un système d'assurance de la qualité du Service Guidance et les procédures de reconnaissance en Catalogne, notamment: un protocole à suivre par les conseillers afin de

Les résultats principaux de SiQuCAE

Un Label Qualité de l'accompagnement à la VAE a été développé en France, incluant tous les documents-support nécessaires à sa gestion: cahier des charges, grille

développer la procédure en sept étapes pour terminer le service de guidance; tous les documents inclus dans le rapport personnel de guidance (les recommandations du conseiller, le projet de formation et professionnel et le dossier de carrière) qui sera livré à l'utilisateur; deux questionnaires de satisfaction à remplir par les utilisateurs.

Un modèle non complet d'assurance de la qualité de la validation de l'apprentissage non formel et informel, au niveau du système, dans la région de la Vénétie. Ceci est basé sur le modèle de gouvernance défini par la Région.

Principales resultados y productos de SiQuCAE

Principals resultats i productes de SiQuCAE

Un sello de calidad para la orientación durante el proceso de validación de la experiencia en Francia, incluyendo toda la documentación de apoyo necesaria para la gestión: marco de referencia de calidad, esquema de autodiagnosis para centros de formación, marco para el desarrollo de un manual de calidad para formadores, guía para los auditores. El proyecto SiQuCAE ha permitido diseñar, desarrollar, probar y finalmente determinar un modelo de gestión interinstitucional y de sostenibilidad económica para el futuro.

Un sistema de garantía de calidad para el servicio de asesoramiento y el proceso de reconocimiento en Cataluña para el que, entre otras cosas, se han diseñado y se ha hecho difusión a un protocolo para los asesores de forma que puedan desarrollar un proceso de siete pasos y que comprende todo el proceso de asesoramiento; todos los documentos incluidos en el informe de recomendaciones personal (las recomendaciones del asesor, la formación e itinerario profesional i el dossier de formación) que se entregarán a la persona usuaria; dos cuestionarios de satisfacción que serán cumplimentados por los usuarios.

Un borrador de garantía de calidad del sistema para la validación de la educación no formal e informal en la región Véneto. Está basado en un modelo de gobernanza definido por la Región.

Un segell de qualitat per a l'orientació durant el procés de validació de l'experiència a França, incloent-hi tota la documentació de suport necessària per a la gestió: marc de referència de qualitat, esquema d'autodiagnosi per a centres de formació, marc per al desenvolupament d'un manual de qualitat per a formadors, guia per als auditors. El projecte SiQuCAE ha permès dissenyar, desenvolupar, provar i finalment determinar un model de gestió interinstitucional i de sostenibilitat econòmica per al futur.

Un sistema de garantia de qualitat per al servei d'assessorament i el procés de reconeixement a Catalunya per al qual, entre altres coses, s'han dissenyat i s'ha donat difusió a un protocol per als assessors per tal de

desenvolupar un procediment de set passos i que comprèn tot el procés d'assessorament; tots els documents inclosos en l'informe de recomanacions personal (les recomanacions de l'assessor, la formació i itinerari professional i el dossier de formació) que seran lliurats a l'usuari; dos qüestionaris de satisfacció que seran emplenats pels usuaris.

Un esborrany de garantia de qualitat del sistema per a la validació de l'educació no formal i informal a la regió de Vèneto. Està basat en un model de governació definit per la Regió.

Partners:

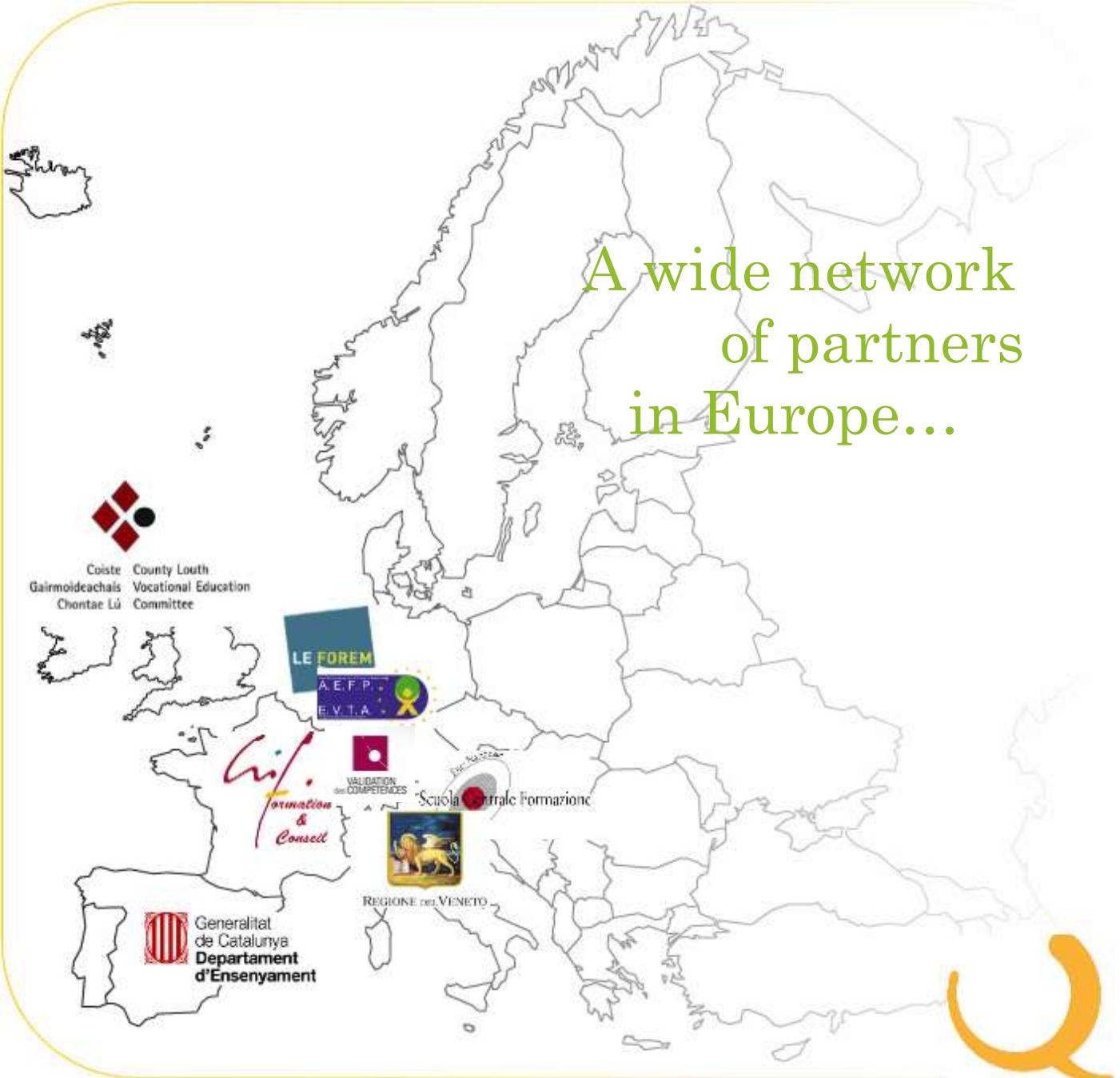

REGIONE DEL VENETO

Coiste Chontae Lú
County Louth
Gairmoideachais Vocational Education
Committee

A wide network of partners in Europe...

Cóiste
Gairmdeachais
Chontae Lú
County Louth
Vocational Education
Committee

LiF.
Formation & Conseil

REGIONE DEL VENETO

Generalitat
de Catalunya
Departament
d'Ensenyament

Scuola Centrale Formazione

Scuola Centrale Formazione (promotor), IT

<http://www.scformazione.org/>

Generalitat de Catalunya, ES

<http://www.gencat.cat/temes/eng/educacio.htm>

Regione Veneto, IT

<http://www.regione.veneto.it>

Le FOREM, BE

<http://www.leforem.be>

CRIF, FR

<http://www.crif-formation.com>

European Vocational Training Association

<http://www.evta.eu>

County Louth, IE

<http://www.louthvec.ie/>

Validation des compétences (strategic partner), BE

<http://www.cvdc.be/>

Visit the website to download the products:

<http://www.siqucae.eu>

“Like us” on facebook: <http://www.facebook.com/siqucae>

SiQuCAE

Sistema di Qualità
per la Certificazione degli
Apprendimenti Esperienziali

LLP-LdV-TOI-11-IT-632